

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ СА «ЗВЯЗДОЙ»!

Ідзе падпіска
на II паўгоддзе 2009 года

Падпісныя цэны на газету «Звязда» (у рублях)

Індэкс	на 1 месяц	на 3 месяцы	на 6 месяцаў
63850 (індывідуальны)	10600	31800	63600
63145 (індывідуальны льготны для пенсіянераў, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны)	9990	29970	59940
63858 (ведамасны)	17050	51150	102300
63239 (ведамасны льготны для ўстаноў міністэрстваў культуры, адукацыі і аховы здароўя)	15550	46650	93300

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«Беларусь гатова да актыўнага супрацоўніцтва ў АДКБ»

Пытанні, якія датычацца падрыхтоўкі да маючага адбыцца пасяджэння Савета калектывнай бяспекі АДКБ, былі абмеркаваны 18 мая на сустрэчы Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі з генеральным сакратаром Арганізацыі Дагавора аб калектывнай бяспецы Мікалаем Бардзюхам.

Плануецца, што пасяджэнне Савета калектывнай бяспекі АДКБ пройдзе 14 чэрвеня ў Маскве на ўзроўні кіраўнікоў дзяржаў. Старшынства ў гэтай арганізацыі пройдзе да Беларусі.

Аляксандр Лукашэнка выказаў надзею, што падчас старшынства Беларусі ў АДКБ адбудзецца актывізацыя дзейнасці арганізацыі. «У перыяд старшынства Беларусі ў АДКБ заўсёды адбывалася актывізацыя дзейнасці арганізацыі. Мы хацелі б, каб гэта актывізацыя была і падчас чарговага старшынства Беларусі», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы.

Гаворачы пра пазіцыю Беларусі, Прэзідэнт падкрэсліў, што краіна гатова актывіва супрацоўніцтва ў гэтай арганізацыі «настойліва, наколькі да гэтага гатовы партнёры». «Мы выступаем за тое, каб было больш справы, чым слоў», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

«Свет спакойным не становіцца, асабліва ў сувязі з крызісам. Бяспека кожнай дзяржавы паасобку і калектывная бяспека — найважнейшыя фактары. Паасобку сёння вельмі складана забяспечыць бяспеку нават вялікім дзяржавам, а калі будзе сумленнае супрацоўніцтва ўнутры АДКБ, то кожны будзе сабе адчуваць больш спакойна».

Беларусь мае намер развіваць супрацоўніцтва па ўсім напрамку: і ваенна-тэхнічнае, і ў сферы абароны, і іншыя. Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, сустрэча з генеральным сакратаром АДКБ вельмі важная для таго, каб сур'ёзна падрыхтавацца да маючай адбыцца маскоўскай сесіі і старшынства Беларусі.

У сваю чаргу Мікалай Бардзюха чакае, што падчас старшынства Беларусі ў АДКБ арганізацыя вызначыць канкрэтныя прыярытэтыя напрамкі. «Мы спадзяемся, што гэты перыяд будзе актыўным, таму што гісторыя дзейнасці АДКБ сведчыць аб тым, што падчас старшынства Беларусі шматразова павялічвалася дзейнасць статутных органаў, з'яўляюцца шмат ініцыятыў і праектаў», — адзначыў ён.

Плануецца, што 14 чэрвеня кіраўнікі дзяржаў разгледзяць вялікую колькасць пытанняў, якія датычацца фарміравання ваеннага складальніка арганізацыі, каардынацыі знешнепалітычнай дзейнасці, узаемадзеяння АДКБ з некаторымі міжнароднымі структурамі.

Акрамя таго, на сесіі АДКБ у Маскве плануецца зацвердзіць склад Калектывных сілаў аперацыйнага рэагавання (КСАР). Падрыхтаваны ўжо адпаведны нарматыўны акт, які рэгламентуе дзейнасць КСАР. Мяркуюцца, што ў склад КСАР будуць уваходзіць вайсковыя фарміраванні, а гэта, як правіла, брыгады спецыяльнага прызначэння ад дзяржаў — членаў арганізацыі. Акрамя таго, будуць прадстаўлены сілы спецыяльнага прызначэння ад органаў бяспекі, унутраных спраў і міністэрстваў па надзвычайных сітуацыях.

Як адзначыў Мікалай Бардзюха, у выпадку стварэння гэтых сілаў АДКБ зможна рэагаваць на любыя катэгорыі крызісных сітуацый, якія могуць узнікнуць на тэрыторыі любой дзяржавы — члена АДКБ, і рэальна абараняць суверэнітэт і тэрытарыяльную цэласнасць дзяржаў, якія уваходзяць у арганізацыю.

Канчатковыя фарматы ўдзелу Беларусі ў Калектывных сілах аперацыйнага рэагавання будуць вызначаны па выніках сустрэчы ў Маскве.

Беларусь разлічвае на падтрымку КНР у развіцці ваенна-тэхнічнай сферы

Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з начальнікам галоўнага ўпраўлення ўзбраення і ваеннай тэхнікі Народна-вызваленчай арміі Кітая генерал-палкоўнікам Чан Ваньцюанем.

Праведзеная сустрэча стала лагічным працягам шматвектарнага развіцця і ўмацавання адносін Беларусі ў КНР. «Паміж Беларуссю і Кітаем склаліся добрыя адносіны ў цэлым. Устанавіліся яны не сёння, мы прайшлі доволі доўгі шлях у развіцці гэтых адносін», і цяперашняя сустрэча вельмі важная тым, што Беларусь больш інтэнсіўна пачынае супрацоўніцтва з Народна-вызваленчай арміяй Кітая, з кіраўніцтвам арміі, у тым ліку і ў напрамку ваенна-тэхнічнага супрацоўніцтва», — сказаў Прэзідэнт Беларусі, звяртаючыся да кітайскага гоścia.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што Кітайская Народная Рэспубліка дасягнула высокага ўзроўню ў сваім развіцці не толькі ў сектары грамадзянскай эканомікі, але і ў ваенна-тэхнічнай сферы. «Па асобных напрамках у тым, што датычацца ваенна-тэхнічнага супрацоўніцтва, для Кітая Беларусь будзе цікавая. У нас ёсць перспектывныя распрацоўкі па многіх напрамках, але нам патрэбна падтрымка і апора для таго, каб рушыць наперад і развіць гэтыя напрамкі ў сферы ваенна-тэхнічнага супрацоўніцтва. Мы вельмі разлічваем на падтрымку КНР».

Прэзідэнт Беларусі прапанаваў абмеркаваць асноўныя напрамкі ваенна-тэхнічнага супрацоўніцтва Беларусі і Кітая «аж да канкрэтных». «У Беларусі па асноўных пытаннях у сферы ваенна-тэхнічнага супрацоўніцтва разнікі прымае Прэзідэнт. Таму мы можам абмеркаваць сёння ўсе гэтыя праблемы, нават тым пытанні, якія цяжка вырашаюцца. Я думаю, мы можам іх сёння вырашыць», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Важна адзначыць, што беларуска-кітайскае супрацоўніцтва ў ваенна-тэхнічнай сферы ніякім чынам не супярэчыць удзелу нашай краіны ў інтэграцыйных аб'яднаннях на постсавецкай прасторы, у прыватнасці ў АДКБ.

У сваю чаргу Чан Ваньцюань падзякаваў Прэзідэнту Беларусі за магчымасць сустрэцца і перадаў цікавае прывітанне ад старшыні Кітайскай Народнай Рэспублікі Ху Цзіньтао. Ён адзначыў, што сустрэча сведчыць аб сур'ёзнай увазе, якую ўдзяляе Беларусь ваенна-тэхнічнаму супрацоўніцтву з Кітаем, выказаў упэўненасць у далейшым развіцці гэтага працэсу. «Дзякуючы намаганням старшыні КНР Ху Цзіньтао і Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі ваенна-тэхнічнае супрацоўніцтва паміж дзвюма краінамі хутка развіваецца», — адзначыў Чан Ваньцюань.

Адносіны Беларусі і КНР актывіўна развіваюцца ў розных сферах. Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка наведваў з афіцыйнымі візітамі Кітай у 1995, 1997, 2001 і 2005 гадах, прысутнічаў на цырымоніі адкрыцця пекінскай Алімпіяды.

Беларуска-кітайскі тавараабарот у 2008 годзе перасягнуў мяжу \$2 млрд. Супрацоўніцтва Беларусі і Кітая таксама інтэнсіўна развіваецца ў навукова-тэхнічнай, культурнай, адукацыйнай сферах. У 2007/2008 навуковым годзе ў Беларусі вучыліся 1394 кітайскія студэнты, у 2008/2009 навуковым годзе — 1725.

Паводле павадмлення прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

Сабакі кінуліся на дзіця

Саміадавую Настасію Піцэвіч, жыхарку вёскі Вялікай Сцяпанішкі Мастоўскага раёна, ледзь не загрызлі сабакі.

Здарэнне адбылося ў мінулы суботу. На Настасію, якая гуляла ў сябе ў двары, нечаканна напалі два суседскія сабакі і пачалі яе грызці. Пачушы крэх, з дома выбегла маці дзяўчынікі і накрыва яе сваім целам, аднак сабакі ўсё адно спрабавалі ўкусіць маюча. На дапамогу падаспеў вадзіцель МАЗа, які праезджаў міма: з дапамогай рыдлёўкі мужчына змог аднаццаць чатырохногіх монстраў.

Цяпер дзіця знаходзіцца ў аддзяленні стоматалогіі Гродзенскай абласной клінічнай бальніцы, а да гэтага кваліфікаваная медыцынская дапамога дзяўчыніцы была неадкладна аказана ў Мастоўскай раённай бальніцы. Як паведамляе стоматалаг-хірург абласной клінікі Алена Клячко, стан пацярпелай паліпшаецца. Паводле слоў медыка, на галаве, перадчале і верхняй частцы цела Настасіі налічвалася каля 20 рананых ран ад 1 да 2 см. Зафіксаваны ўкусы і на твары, у тым ліку і каля вочка. Гэта ўжо не першы выпадак агрэсіўных паводзінаў гэтых сабак: яны ўжо загрызлі намерзець некалькі мясцовых дзяўчынаў і каля 10 кудзур, што было ўстаноўлена па гарачых крывавых слядах азвэрзлых жывёл. Па факце надзвычайнага здарэння вядзецца разбор.

БЕЛТА.

ISSN 1990 - 763X

Курсаў замежных валют, устаноўленых НБ РБ з 19.05.2009 г. (для бн разлікаў)

1 долар ЗША.....	2 783,00
1 еўра.....	3 748,98
1 латвійскі лат.....	5 280,83
1 літоўскі літ.....	1 084,42
1 чэшская крона.....	138,90
1 польскі злоты.....	836,14
1 расійскі рубель.....	86,18
1 украінская грыўня.....	365,22

Курсаў замежных валют, устаноўленых НБ РБ на 19.05.2009 г. (для бн разлікаў)	Курсаў замежных валют для безвалютных разлікаў
Цэнтрабанк РФ USD.....	32,2919
10 UAH.....	42,1290
1000 BYR.....	11,6619
EUR.....	43,4714

Падпішыцеся на часопіс «Літвын Бухгалтэр». Гэ на 2009 год у рубліцы па самай вышэйшай цэне. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

ААТ «Асцэнта Уладзіслава Грыбкова» УНП 100024047 Ліцэнзія Мінскаўска № 0214009172806 выд. 03.05.2004 ад 02.05.2009

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Родная газета на роднай мове

19 МАЯ 2009 г.
АЎТОРАК
№ 89
(26447)

Кошт 550 рублёў

ВЫДАЕЦЦА з 9 жніўня 1917 г.

«Еўрабачанне-2009». Вынікі

...Масква. Чацвёртая гадзіна раніцы, але ў метро надзіва мнагалюдна. Ва ўсіх прыўзняты настрой, усмешкі да вушэй, плэеры граюць на поўную моц, а падлеткі, размахваючы нарвежскія сцяжкі, крычаць «Наперад, Расія!». Машыніст апошняй электрычкі, нібы пачушы мае думкі, цікавіцца па гучнай сувязі: «Ну, як там «Еўрабачанне», нармальна? А хто выйграе?» — «Нарвегія!». — «Ну і цудоўна. Паехалі!».

Паехалі і мы — віншаваць з перамогай Аляксандра Рыбака, падагульняць уражанні і рабіць высновы аб усім «Еўрабачанні-2009».

У нарвежскім пасольстве побач з трыумфатарам хацелі сфатаграфавалася ўсе без выключэння — але найперш быў зроблены здымак з бацькамі-музыкантамі.

СТАЛІЧНЫЯ КВАТЭРЫ БУДУЦЬ ТАНЦЕЦ І ЛЕТАМ

— Яшчэ летас у снежны я мог прадаць сваю стандартную двухкабёвую кватэру ў Шабанам прыкладна за 75 тысяч долараў, а цяпер яе «чырвоны кошт» складае каля 53 тысяч «зялёных», — падзяліўся з газетай сваімі разважаннямі Аляксандр з Мінска. — Калі ж адбудзецца спыненне абалу цэнаў на сталічныя нерухомасць?»

Тэмпі патаннення пачалі зніжацца

Паводле інфармацыі экспертаў жыллёвай нерухомасці, за першыя тры месяцы года цэны на другасным рынку кватэр у Мінску знізіліся прыкладна на 20 працэнтаў. Разам з тым, сёння падлічана, што ў красавіку кватэры патанелі толькі на 3,5 працэнта. Сама моцна кошт кватэр абавальваўся ў сакавіку і пачатку красавіка, калі квадратны метр жылля танней на 25—30 долараў штоднёва.

Кіраўнік агенства «БелТЦН», старшыня савета Беларускай асацыяцыі «Нерухомасць» Мікалай ПРАСТАЛУПАЎ адзначае, што сёння цэны на другасным рынку сталічных кватэр пачынаюць пакрывае стабілізавацца, бо зніжэнне кошту квадратнага метра складае толькі 5—8 долараў за тыдзень. Мацней за ўсё працягваюць таннець цяпер вялікія па плошчы шматкабёвыя кватэры. Так, квадратны метр трох-чатырохкабёвых кватэр і цяпер пра-

цягвае таннець тэмпам у сярэднім ад 13 да 23 долараў за тыдзень.

Пакупнікі шукаюць таньня кватэры

Мікалай Прасталупаў адзначыў на рынку новую тэндэнцыю, калі на фоне замаруджвання тэмпаў падзення цэнаў на кватэры, патэнцыйныя пакупнікі пачалі больш актывіва цікавіцца жылём. У выніку ў красавіку ў сталіцы было зарэгістравана больш за 700 зделак куплі-продажу жылльвай нерухомасці.

Паводле статыстыкі інфармацыйнага каталога рэспубліканскага выдання «Нерухомасць Беларусі», сярэдні кошт квадратнага метра прапановы аднакабёвых кватэр складае каля 1505 долараў, двухкабёвых — 1480, трохкабёвых кватэр — 1470 долараў. Разам з тым, Мікалай Прасталупаў адзначае, што па такім кошце кватэры прадаюцца толькі ў сапраўды ліквідных пунктах сталіцы. Сёння рэальна набыць стандартную аднакабёвую кватэру ў спальных ра-

раў у гадзіну, выконваць элементы вышэйшага пілатажу, напрыклад, скажач з трамліна, ездзіць на двух колах. Выступленне гэтага «монстра» планавалася па-за конкурснай праграмай, удзел у якой мелі намер браць каля 35 трактарыстаў-гончыкаў.

А чаму ў нас, на радзіме МТЗ, не праводзяцца аналагічныя шоу? Па гэтым пытанні мы папрасілі выказаць сваё ўласнае меркаванне намесніка галоўнага канструктара па серыйнай вытворчасці заводу Васіля ЖУКА. Паводле яго слоў, у Расіі знайшліся энтузіясты, якія падумалі: калі на чыжжх грузавіках можна сапаборніцца, чаму гэтага неўжа рабіць на калёсных трактарах? У нас, відавочна, такой цікаўнасці пакуль не ўзнікла. Зноў жа, як лічыць суразмоўца, у суседняй краіне, напэўна, лятэй зарэагментаваць такіх гонкі. Для іх правядзення, скажам, патрэбны вялікі палігон.

А чаму арганізатары нязьмена спыняючы свой выбар менавіта на беларускіх трактарах? Васіль Уладзіміравіч лічыць, што звязана гэта ў тым ліку і з вялікім паркам выпушчаных машын. «Як я бачыў на здымках, на некаторых трактарах, што ўдзельнічалі ў ралі, стаць яшчэ першы варыянт нашай кабіны, хоць бая машыны і з больш познім варыянтам. Зразумела, на такіх машынах і гаспадары ўсталявалі і дадатковыя каркасы бяспекі!».

Трактар, які рыхтуецца да удзелу ў гонках, да сваёй будзённай працы ў сувязі са змяненнямі, што ўносяцца ў яго канструкцыю, ужо не прыдатны, у далейшым яго можна выкарыстоўваць толькі вольна да такіх забав. Аднак браць абсалютна новую машыну для «чюнінгавых» эксперыментаў зусім не абавязкова, нават надварот, лепш паддыць былі ў карыстанні трактар. Магчыма, гэта таксама адна з прычын такой папулярнасці ў гончыкаў-экстрэмалаў менавіта беларускіх машын? Корпус, многія корпусныя дэталі маюць вялікі тэрмін службы, таму з розных заплатак аматары хуткай рэды на трактары могуць паспяхова «ляпіць» для сябе — кожны на свой капылі — гоначныя баліды.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЛАВІСЯ, «КАЗКА», ВЯЛІКАЯ І МАЛЕНЬКАЯ!

На начной прэс-канферэнцыі Саша Рыбак зноў, цяпер ужо ў якасці пераможцы, прыгадаў пра Беларусь — шчыра аддзячыўшы нам за 12 балаў і паўтарышы, што ён упэўнены: у многім поспех яго выступлення абумоўлены спалучэннем двух розных нацыянальных характараў — беларускай меланхоліі (вось такія мы ў вачах Еўропы) і нарвежскага аптызму (а чаму б і не, там ці не найвышэйшы ўзровень жыцця ва ўсім Еўрасаізе).

— Хоць маю песню і называлі фаварытам задоўга да фіналу конкурсу, мы лічылі, што гэта не настолькі важна — перамагу я ці не. Але цяпер я разумю — гэта сапраўды важна, — прызнаўся шчаслівы хлопец. — Хоць я дагэтуль не лічу, што быў найлепшым выканаўцам на гэтым конкурсе — найлепшая песня, на мой погляд, была ў Святланы Лабоды з Украіны, а найлепшыя вакальныя здольнасці — у Іоханы з Ісландыі.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

Першы сярод роўных

На начной прэс-канферэнцыі Саша Рыбак зноў, цяпер ужо ў якасці пераможцы, прыгадаў пра Беларусь — шчыра аддзячыўшы нам за 12 балаў і паўтарышы, што ён упэўнены: у многім поспех яго выступлення абумоўлены спалучэннем двух розных нацыянальных характараў — беларускай меланхоліі (вось такія мы ў вачах Еўропы) і нарвежскага аптызму (а чаму б і не, там ці не найвышэйшы ўзровень жыцця ва ўсім Еўрасаізе).

— Хоць маю песню і называлі фаварытам задоўга да фіналу конкурсу, мы лічылі, што гэта не настолькі важна — перамагу я ці не. Але цяпер я разумю — гэта сапраўды важна, — прызнаўся шчаслівы хлопец. — Хоць я дагэтуль не лічу, што быў найлепшым выканаўцам на гэтым конкурсе — найлепшая песня, на мой погляд, была ў Святланы Лабоды з Украіны, а найлепшыя вакальныя здольнасці — у Іоханы з Ісландыі.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

НАПАЗЫЧАЎ

Беспрацоўны з Баранавічаў па-чынаў грошы шляхам падману. За два гады ў аднаго інжынера ён узяў 15 тыс. долараў, у загадчыка лабараторыі — 4 тыс. «баксаў», у санітары бальніцы — 2 тыс. «зялёных», у дырэктара прадрываства — 37 млн... Ашуканца затрымалі, а ці атрымаць наўняныя людзі назад грошы?

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Ігра ГРЫШЫН.

У ПЯТНІЦУ ПРЫПЯЧЭ ДА +28, А Ў ВІХАДНЬЯ ЗНОЎ ДАЖДЖЫ

Паведамліў рэдакцыі начальнік аддзела метэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага гідрометэацэнтара Мінпрыроды Людміла ПАРАШЧУК.

Сёння па захадзе, а ў сярэдзі па ўсходзе рэспублікі пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература ўначы ў аўторак — сярэду 4—10, удзень 17—24, у аўторак па поўначы краіны — на некалькі градусаў менш. У чацвер дажджы цэлым спыняцца, толькі на поўначы магчымы кароткачасовы дождж. Тэмпература ўначы 7—13, удзень 19—25, па поўдні да 27. У пятніцу на большай частцы краіны пройдуць кароткачасовыя навальнічныя дажджы. Удзень чакаецца шквалістае ўзмацненне ветру. Уначы 10—16, удзень 19—24, па пўднёвым ўсходзе да 28 градусаў. У выхадныя надвор'е зноў паспуча. Тэмпература паветра ў суботу удзень 13—20, уначы — ад 7 да 16. Удзень дождж. У нядзелю дажджы стану менш. Уначы 5—11, удзень 13—25.

Сяргей КУРКАЧ.

<

Антыкрызісная эканоміка

У ЦЭЛІ — НОВЫЯ ПРАЦОЎНЫЯ МЕСЦЫ І ЗАРОБКІ ДЛЯ ЖАНЧЫН

ААТ «Славянка» распачала новую швейную вытворчасць у вёсцы Цэль Асіповіцкага раёна.

Прадпрыемства створана на базе былога гаспадарчай крамы: у адрамантаваным памяшканні ўсталяваны японскія швейныя машыны.

У крывізі час, калі прадпрыемства імкнуча сіламі захаваць свае працоўныя калектывы, бабруйскай «Славянцы» удаецца нават пашырацца.

Адкрыццё новага цэха было задумана, калі яшчэ нікага крывізі-су не было, — расказвае дырэктар «Славянкі» Тэймураз Бачарышвілі. — Мы напружыліся, каб не сарваць планы ўрада і, самае галоўнае, каб не падвесці людзей, якіх патрэбны праца і заробак.

ААТ інвеставала ў новае абсталяванне 125 мільёнаў рублёў. Зараз новыя работніцы вучацца і шуюць простае рабочае адзенне. У недалёкай будучыні новае прадпрыемства будзе вырабляць школьную форму — 15 тысяч камплектаў у год.

Сёлетая «Славянка» перавышае леташнія аб'ёмы вытворчасці: за 4 месяцы — плюс 16%. Экспарт павялічыўся амаль на 8%. — Мне падаецца, што сёння ў нашых умовах гаспадарання вельмі важная ўпэўненая пазіцыя кіраўніка, — лічыць дырэктар «Славянкі».

Ілона ІВАНОВА.

СТАЛІЧНЫЯ КВАТЭРЫ БУДУЦЬ ТАННЕЦ І ЛЕТАМ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) Патэнцыйныя пакупнікі кватэр «аббірае» долевае будаўніцтва

У апошнія тры месяцы на сталічным рынку жытля працягваецца пашырэнне прапановы па лініі долевага будаўніцтва. Падчас фінансавай нестабільнасці ў будучы дзень будаўніцтва можа быць замарожана, калі ў часткі малазабеспечаных кліентаў будзе цяжка з фінансаваннем.

Патэнненне працягненне мінімум да восні

Сёлетая ў сталіцы плануецца пабудова каля 20 тысяч кватэр, з якіх больш за 75 працэнтаў жытля будзе прапанована для асобаў з патрэбай у паліпашчым жыллёвым умоў.

Зніжэнне кошту, сёння на другасным рынку сталічных кватэр у свабодным продажы знаходзіцца ўжо больш за 10 тысяч кватэр, попыт на большасць з якіх мінімальны.

Сяргей КУРКАЧ.

Расада — ёсць выбар

Рынкi зелянеюць ад вялікай колькасці розных раслін. Здаецца, раней не прадавалі стацыя расады капусты, памідораў, кветак, асабліва многа ашпінкі.

Расада капусты аднолькава, прадаец і перабытае сам. Сёння дзясяткі каліў капусты каш-

Парасткі гартэзіі — 2 тысячы, а ружы па 6-8 тысяч рублёў, канны — 3-5 тысяч... Выбар агромісты, але ўсёго не купілі і на дачы не пасадзілі. У пераважнай большасці гандлююць тым, што вырабілі самі.

А ўвогуле расады кветак купляюць, і калі нехта з прадаўцоў сумуе, то да ішага — чарга. Вось жанчына прадае божае дрэва.

Сыом СВІСТУНОВІЧ, фота аўтара.

Крымiнал, здарэннi

ПАЎКІЛО «ДУРМАНУ» З ЛЕСУ...

Два жыхары Ашмянскага раёна, якія мелі намер паставіць у сталіцу буйную партыю сiхатропнага рэчыва, затрыманы супрацоўнікамі ўпраўлення па наркантэрорлі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі МВС разам з калегамі Смаргонскага РАУС і байцаў спецпадраздзялення «Алмаз».

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў ўпраўленні інфармацыі і грамадскі сувязі МВС, затрыманні наркадэялоў паблізу вёскі Крэва Смаргонскага раёна: пры вобшыку ў іх было канфіскавана каля 100 грамаў метамфетаміну.

АТРУЦІЛІСА ГАЗАМ...

У мінулы суботу ў Мінску сям'я з чатырох чалавек трапіла ў бальніцу ў выніку здарэння, што адбылося ў кватэры, дзе пражывалі пацярпелыя.

Здымак ДАІ УУС Магілёўскага аблвыканкома.

Алена КАЗЛОВА.

ВАДЗІЦЕЛЬ БЫЎ БЕЗ ПРАВОЎ, ДВА ЯГО ПАСАЖЫРЫ ЗАГІНУЎ

16 мая на вуліцы Чалоскіна ў Магілёве адбылася сур'ёзная аварыя з чалавечымі ахвярамі. Магілёўчанін за рулём «Фальксвагена» не выбраў бяспечную хуткасць руху і не справіўся з кіраваннем.

У выніку 29-гадовага пасажыр ад атрыманых траўмаў памёр на месцы. За жыццё другога 27-гадовага пасажыра змагаліся медыкі ў рэанімацыі бальніцы, але ён не апытомеў і праз некалькі гадзін памёр.

Алена КАЗЛОВА.

БЫЛІ ВЯРНУЎСЯ І...

Жыхарка в. Чэрні Брэсцкага раёна заявіла ў міліцыю, што нехта выкраў у яе 1 800 долараў і 2 600 000 рублёў. Злодзей зашый у хату праз незначыныя дзверы.

Сыом СВІСТУНОВІЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАЗДЭЙ

ПРЭЗІДЭНТАМ ЛІТВЫ СТАЛА ЖАНЧЫНА

Былая міністр фінансаў Літвы, камісар Еўракамісіі па бюджэце і фінансавым планаванні Даяля Грыбаўскайтэ выйграла прэзідэнцкія выбары, якія прайшлі ў рэспубліцы 17 мая.

Незалежны кандыдат Грыбаўскайтэ атрымала 69,05% галасоў. Яўка на выбарах склала 51,66% ад 2,7 мільёна зарэгістраваных выбаршчыкаў, што выключыла неабходнасць правядзення другога тура.

«ТАМІЛЬСКІХ ТЫГРАЎ» ЗНІШЧЫЎІ

Учора раніца ваенная аперацыя супраць сепаратыстаў групойкі «Тыгры вызвалення Таміл-Ілама» завяршылася поўным разгромам баевікоў. Упершыню з 1983 года ўрадавыя войскі ўзялі пад кантроль усю тэрыторыю вострава Шры-Ланка.

Раней падчас спробы збегчы ад урадавых войскаў у машыне «хуткай дапамогі» быў забіты лідар паўстанцаў, кіраўнік «тамільскіх тыграў» Велупілаі Прабхакаран. Дагэтуль былі ліквідаваныя яшчэ чатыры кіраўнікі руху: сын Прабхакарана, кіраўнік палітычнага крыла групойкі, дырэктар яе міратворчага сакратарыята і ваенны лідар тамілаў.

ЮШЧАНКА ХОЧА ЗЛАМАЦЬ САВЕЦКІЯ ПМНІКІ

Прэзідэнт Украіны мае намер цалкам дэмантаваць пакінутыя ў краіне помнікі камуністычнага рэжыму. Акрамя таго, ён выдаткуе мільярд грыўняў на адкрыццё помніка галадарому.

Паводле яго слоў, сімвалы камуністычнай сістэмы — гэта «сімвалы забойства, захаванне якіх з'яўляецца здымакам над усімі». За 2007—2008 гады на Украіне дэмантавана больш за 400 помнікаў дзеячам камуністычнага перыяду і пераназвана каля трох тысяч тапаграфічных аб'ектаў, якія наслі імя такіх людзей.

Спорт-тайм

ЧЭМПІЁН ГУБЛЯЕ ПЕРШЫЯ АЧКІ

Прайшлі матчы восьмага тура першынства краіны па футболе. Чэмпіён, барысцкі БАТЗ, згуляў на сваім полі ўнічыю (1:1) з «Гранітам» і страціў першыя ачкі. Чарговыя ачкі страціў і салігорскі «Шахцёр».

ГІМНАСТЫ — З БРОНЗАЙ

Чэмпіянат Еўропы па мастацкай гімнастыцы завяршыўся ў Баку. Зборная Беларусі вяртаецца дадому з адной бронзавай ўзнагародай, якую заваявалі олімпікi ў гравяных практыкаваннях.

БАТЗ АТРЫМАЎ ПЕРАМОГУ НАД «МІНСКАМ»

Сёлетая спаўняецца 10 гадоў з часу першай перамогі БАТЗ ў чэмпіянаце Беларусі. З гэтай нагоды кіраўніцтва БАТЭ вырашыла арганізаваць таварыскі матч паміж БАТЭ ўзору 1999 года і нацыянальнай зборнай Беларусі 90-х гадоў.

БАТЭ СІДЖАЦЬ ЗБОРНАЙ

Сёлетая спаўняецца 10 гадоў з часу першай перамогі БАТЭ ў чэмпіянаце Беларусі. З гэтай нагоды кіраўніцтва БАТЭ вырашыла арганізаваць таварыскі матч паміж БАТЭ ўзору 1999 года і нацыянальнай зборнай Беларусі 90-х гадоў.

Table with 6 columns: № лота, Адрес, площадь земельного участка, Наличие инженерных сетей, Начальная цена (бел. руб.), Задаток (бел. руб.), Расходы по документации (бел. руб.).

Примечание: Лоты 1-2 расположены в водоохранной зоне озера Нарочь. Лот 3 — расположен в водоохранной зоне озера Кузьмичи (0,1040 га), прибрежной полосе озера Кузьмичи (0,0460 га).

Контактный телефон (8 017) 224 61 34. Наш сайт в Интернете: www.rlt.by.

КУП «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР УЧЕТА НЕДВИЖИМОСТИ»

Table with 6 columns: № лота, Адрес земельного участка, кадастровый номер, Площадь земельного участка, Наличие ограничений в использовании земель, Расходы по подготовке документации, Начальная цена (рублей), Задаток (рублей).

В непосредственной близости от участков имеются сети электроснабжения, водоснабжения. Подробное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 14.03.2009 г.

Контактный телефон (8 017) 224 61 34. Сайт в Интернете: www.rlt.by.

Сакратарыят Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказвае глыбокае спачуванне саветніку-кансультанту ўпраўлення па ўзаемадзеянні з органамі мясцовага самакіравання Сакратарыята Савета Рэспублікі КАЗЕЦКАЯ Алена Рыгораўна ў сувязі з напатакшым яе вялікім горам — смерцю БАЦЬКІ.

Міністэрства эканомікі Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю былога генеральнага дырэктара РУП вылічальнай тэхнікі і інфарматыкі «БелТТ» СОТНІКАВА Пятра Канстанцінавіча і выказвае спачуванне яго родным і блізкім.

По поручению управляющего ДУП «Любанский автотехсервис», КУП «Минский областной центр учета недвижимости» проводит открытый аукцион по продаже имущества ДУП «Любанский автотехсервис» в составе: здание ремонтных мастерских, об. пл. 434,9 кв.м; административное здание с магазином, об. пл. 149,2 кв.м; контрольно-пропускной пункт, об. пл. 6,5 кв.м; склад запасных частей, об. пл. 70 кв.м; забор, таль электрическая, станок сверлильный, компрессор, газосварочный аппарат, два шкафа металлических, расположенного в г. Любань, ул. Социалистическая, 1.

КУП «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР УЧЕТА НЕДВИЖИМОСТИ» по поручению Мядельского райисполкома проводит открытый аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков сроком на 99 лет в г. Мяделе:

Table with 6 columns: № лота, Адрес, площадь земельного участка, кадастровый номер, Целевое назначение зем. участка, Наличие инженерных сетей, Начальная цена (бел. руб.), Задаток (бел. руб.), Сумма потерь с/х производства (бел. руб.), Расходы по документации (бел. руб.).

Абзац

23-гадовай вадзіцель матацыкла «Сузукі» ў Слоніме збіў 13-гадовага падлетка. Хлопчык пераходзіў вуліцу па пешаходным пераходзе.

Вучань 6-га класа загінуў пад коламі цягніка ў Барысаве. 12-гадовы хлопчык быў смяротна траўмаваны грузавым цягніком Орша—Мінск.

Дырэктар аднаго з сельскагаспадарчых прадпрыемстваў Камянецкага раёна падарэаецца ў хабарніцтва. Папярэдняе расследаванне праводзіць пракуратура Жабінкаўскага раёна.

Супрацоўнікі крiмiнальнага вышуку Лiдскага РАУС i вайскоўцы затрымалi ў Лiдзе гандляра ртуцю. Ён апынуўся 24-гадовай раней судзімы лiдчiн. Малады чалавек за \$100,10 еўра i \$100 тыс. прадаў мiнчанiну паўкілаграму ртуці.

У Мінску прайдзе чэмпіянат Беларусі па спартыўнаму покеры. Сёння ў свеце налічваецца каля 40 млн аматараў гэтай гульні, з іх 20 тыс. — у Беларусі.

Супрацоўнікі праваахоўных органаў адзначаюць актыўнасць дачных зладзей. Найчасцей крадуць ацяпляльны абсталяванне з дамоў, якія будуюцца. За мінулыя выхадныя ў Мінскім раёне ў Раўбачы скралі такога абсталявання ў адным з дамоў на Вр6 млн, а ў вёсцы Шубінка гэтага ж раёна — на Вр12 млн.

Поўны абзац

Жанчына зацяржарала адначасова ад свайго мужа і ад каханка. У выніку амерыканка нарэзала двух хлопчычых білізят з розніцай у некалькі хвілін. Цяпер хлопчыкам на 11 месяцаў. Маці западозрыла нешта незвычайнае, бо яе сыны былі непдаючы тварам.

У нямецкім Гановеры 23-гадовай вадзіцель умудрыўся згубіць 23 тыскі. еўра падчас тэст-драйву новага кабрыялета. Малады чалавек, які раней ніколі не сядзеў за рулём аўтамабіля з адчыненым верхам, вырашыў абзавесціся кабрыялетам Audi A3.

Пры вынясенні пакарання суд улічыў змякчальныя акалічнасці. А гэта — і тое, што раней, ён не быў судзімы, прызнаў віну, раскаяўся, актыўна садзейнічаў следству.

А воль яшчэ адзін прыклад. 24-гадовай Алег Р. жыве ў Дзісне. Раней таксама не быў судзімы. Жана-ты чалавек. Працуе таварным апераатарам на прадпрыемстве, знаходзіцца на воінскай ўліку ў раённым ваенкамаце.

Без правадной тэлефоннай сувязі,

а таксама без Інтэрнэта і сігналаізацыі засталіся больш чым дзве тысячы абанентаў аднаго з мікрараёнаў Рэчыцы. Вечарам з-за кароткага замыкання электраправадкі выйшлі са строю дзве тэлекамунікацыйныя шафы з апаратурай Рэчыцкага вузла сувязі Гомельскага філіяла РУП «Белтэлекам».

Далей яшчэ цікавей. Праз год Алег аднаўляе сваё навучанне ў Гарадзіцкай каледжы. У кастрычніку мінулага года выслае ўжо сапраўдную даведку ў ваенкама, каб адтрымоўка ад службы была гарантавана.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ИЗВЕЩЕНИЕ о созиве внеочередного общего собрания акционеров ОАО «Экспериментальный завод им. Н. Гастелло»

Собрание состоится 2 июня 2009 г. в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Пинская, 18, актовый зал Общества.

Регистрация участников собрания проводится в день и по месту проведения собрания с 14.30 до 15.45.

ПОВЕСТКА ДНЯ: 1. О результатах закрытой подписки на акции дополнительного выпуска ОАО «Экспериментальный завод им. Н. Гастелло».

Table with 6 columns: № лота, Адрес, площадь земельного участка, кадастровый номер, Целевое назначение зем. участка, Наличие инженерных сетей, Начальная цена (бел. руб.), Задаток (бел. руб.), Сумма потерь с/х производства (бел. руб.), Расходы по документации (бел. руб.).

предмета аукциона, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона, возмещения потерь сельскохозяйственного производства. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Паводле звестак анкалагаў, у краіне кураць 60 працэнтаў мужчын і 25 працэнтаў жанчын

Акцыя «Беларусь супраць тытуню» працягваецца да 31 мая пад дэвізам: «Абаронім родную зямлю ад тытунёвага дыму!»... Змяненне знешняга выгляду ўпакоўкі цыгарэт, аб'янае ў гэтым годзе, перанесена на чэрвень 2010-га. Разамішчэнне на пачках не прыгожых карцінак, а сур'ёзных папярэджанняў стала яшчэ адным крокам на шляху да супрацьстаяння адной з самых масавых і не такіх бяскрыўдных, як здаецца шырокаму колу насельніцтва, залежнасцяў. Дастаткова сказаць, што фраза аб павольным самазастаўстве ўжо таксама страціла актуальнасць. Толькі 30 працэнтаў хворых на рак лёгкіх маюць 5-гадовую выжывальнасць. Задля курцы абавязкова пачнуць спрачацца і скажуць, што на рак можна ж і не захварэць. Напэўна... Толькі анкалагі свядражыцца: назіраецца катастрафічны рост анкалагічных захворванняў, абумоўленых уздзеяннем на арганізм канцэрагенных рэчываў, акумуляваных у цыгарэце. На сёння ўжыванне тытуню вучоўна дзіка звязваюць з развіццём між 16 канцэрагенных, у тым ліку насатлоткі, страўніка, падстраўнікавай і малочнай залозаў, мачавога пухляка... Але самым цесным чынам з тытунём звязаны рак лёгкіх. Рэальны магчымасцю вывясіць рак лёгкіх на ранніх стадыях з'яўляецца штогадовае флюараграфічнае абследаванне, а шанцы не захварэць увогуле застаецца развітанне са шкіднай звычкы.

— Канцэрагенныя рэчывы, якія ўтвараюцца падчас курэння, не толькі выклікаюць рак, але і спрыяюць развіццю пухлін, якія ўжо існуюць, — кажа намеснік галоўнага

Рэзананс

ЦІ «ДОЙДЗЕМ МЫ ДА БЕЛАРУСЬ?»

Прочталі артыкул «Спадарыня... Дазвольце ёй застацца!» і доўга жылі пад уражэннем. Успаміналі многае, у тым ліку і тое, як добра пачыналася наша другое Адраджэнне — Адраджэнне 90-х. Мова нашата тады атрымала статус дзяржаўнай, былі вызначаны прымальныя тэрміны пераводу на яе справядліва і аддучкай, на падрыхтоўку арганізавана бясплатна (у працоўны дні!) навучанне супрацоўнікаў, заменіць шыйдзі...

Скончылася ўсё па вядомых прычынах. І досыць хутка... У свеце няма краін, дзе прыняты даве і больш дзяржаўных моў (у Фінляндыі — фінская і шведская, у Індыі — хіндзі і англійская, у Швейцарыі — нямецкая, французская і італьянская). Але ў гэтых краінах заканадаўча вызначана, што службовая асоба павінна валодаць і карыстацца ўсімі. У нас, на жаль, іншая парадка.

У 70—80 гады аднаму з нас па службе даводзілася бываць у Львове, на навукова-вытворчым прадпрыемстве «Паўдзыхэнерга». Усе супрацоўнікі паміж сабой і з наведвальнікамі размаўлялі там па-руску. Гэта і зразумела — прадпрыемства мела ўсеазаены статус. Але на вуліцах горада, у крамах, у сталовых, кавярнях — выключна па-свойму.

Там даўно і назаўсёды таямлі і праблему зваро-

Ёсць ітакія партыя. Яна жаль...

Лічу, што артыкул «Спадарыня... Дазвольце ёй застацца!» трохі не папашчаціла. Шчыры і пераканаўчы — з імёй ён выклікаў бы куды большы рэзананс. А вось цяпер, вясной... Нехта, можа, і хацеў бы ўзяцца за яро, выказвацца ды (па сабе ведаю) часу няма, ва ўсіх, асабліва ў вясцоўкаў, дакнічэй — неадкладныя клопаты, ва ўсіх свае заняткі. Але ж і гэта згадзіцца, не чужая: не чужы нідзе роднае мовы, не відаць.

Я часта думаю, што тутэйшыя людзі, якія радыё не слухаюць, могуць забыцца, дзе яны жывуць, у якой краіне.

Зрэшты, для многіх гэта і не важна — абы хлеб і да хлеба, абы страха над галавой, абы работа ды зарплата, абы дзень да вечара. Але ж ёсць свядомая частка грамадства, ёсць інтэлігенцыя, ёсць у краіне армія ідолагаў! Чаму яны, ведаючы крылате «німа мовы — німа Айчыны», нічога не робяць, чаму не падтрымліваюць усё беларускае?

А мы, між тым, ужо дажылі да таго, што нават для тутэйшых, карэзных жыхароў краіны першая дзяржаўная стала замежнай — людзі нічога не могуць напісаць на ёй, не могуць выказацца. Чаму так адбывалася раней, я ведаю, бо сама вырашала на беларускамоўнай вясковай ніве, і ў горадзе ў свой адрас не раз чула насмешкі равесніка кіштату: «Ах сяло мае, сяло!». Каб не вылучацца, каб не быць белай варагой, я пераходзіла тады на рускую. І, як быццам, усе апраўданы гэтак мела: быў вялікі магутны Савецкі Саюз, руская мова лічылася больш аўтарытэтай, больш прэстыжнай, у тым ліку і таму, што «на ней разгаварывалі Ленін».

Але ж і тады за кожным народам заховалася права ведаць сваю мову, у іншых краінах яе прымаіліся. Вазьмім краіны Балтыі, Грузію, Арменію, тую ж Украіну... Мы ж, беларусы, нават цяпер, у час незалежнасці, не спяшамся ні вывучаць яе, ні на ёй размаўляць. Горш за тое, любога, хто спрабуе гэта рабіць, альбо робіць (прычым нават добра, як газета «Звязда») мы гатовы павучыць, як трэба, або раскрытыкаваць,

Table with 3 columns: Lot No, Description, and Price/Details. Includes information about real estate lots for sale in Minsk, including lot numbers, areas, and prices.

рача па медыцынскай экспертызе і рэабілітацыі Мінскага гарадскога клінічнага анкалагічнага дыспансара Артур ПІСАРЭНКА. — Вядома, што тытунь утрымлівае больш за 50 канцэрагенных рэчываў, якія прыводзяць да бескантрольнага дзялення клетак эпителию, вынікам чаго з'яўляецца рак. У выпадку з анкалагічным захворваннем влікую ролю адыгрывае камбінацыя некалькіх фактараў, напрыклад, курэння і шкодных умоў працы. Так, шахцёры радоновых шахтаў ці рабочыя, якія маюць справу з азбэстам, пакутуюць ад раку ў 10 разоў часцей за прадстаўнікоў іншых спецыяльнасцяў. Досыць высокая рызыка захварэць на рак мачавога пухляка ў работнікаў газавай, нафтавай, паліграфічных галін. Нельга сідваць за рэхунку і шкоднае ўздзеянне пасігунага курэння: у чатыры разы павышаецца рызыка ўзнікнення анкалагічных захворванняў у дзяцей, якія пражываюць з абамі бацькамі-курцамі...

Паводле слоў галоўнага ўрача Мінскага гарадскога цэнтэра здароўя Івана ТАРАШКЕВІЧА, на правым узроўні ў вывезленні Беларускае тытуню зроблена ўжо вельмі многа: «У нашай краіне прыняты 9 актаў і ўказанні, і калі б яны ўсе выконваліся, у нас была б стэрільная рэспубліка». Узаконены месцы, свабодныя ад тытунёвага дыму — гэта парк, спартыўны збудаванні, медустановы і г.д. Аднак ці можна сёння ў Беларусі сапраўды змяніць «тэрыторыі», свабодныя ад характэрных шчырых аб'ектаў? Аднак мы ўсё ведаем.

Курцы як перамагалі ў барацьбе з тымі, хто з імі змагаецца, так і

Святлана БАРЫСЕНКА.

«Спадарыня... Дазвольце ёй застацца!»

«Звязда» 8 красавіка 2009 г.

таў — пан, пані, паненка — гэта ўжо іхняе (хоць і з адценнем паланізма). І (як тыя ж «відсоткі») паспрабаваў бы нехта забраць! Дома мы рэгулярна глядзім украінскі тэлеканал Іnter+. Нядзюна быў там цікавы сюжэт. У Днепрапетровску супрацоўнік ДАІ затрымаў аўтамабіль — запатрабаваў, загаварыўшы з кіроўцам па-руску, паказаць дакументы. Той у адказ папрасіў звярнуцца да яго на дзяржаўнай мове (у суседняй яна адна). Да ішнік «палез у бутэльку» — гэту просьбу прыняў за знявагу прадстаўніка ўлады, за непадпарадкаванне і... «заклаваў» чалавека ў наручнікі.

Што было далай? З міліцэйскага пастарука вадзіцеля, зразумела ж, адрэзаў аддусцілі, таго рулівага да ішнікі звольнілі і працы, а яго непасрэднага начальніка панівлі ў пасадзе за неапажэнае выхаванне кадраў. Больш за тое, кіроўца той у суд звярнуўся, запатрабаваў 100 тысяч грыўняў (12 тысяч долараў) маральнай кампенсачы і мае шанец іх атрымаць.

У нас нешта падобнае, як нам, прынамсі, здаецца, немагчыма ў прычыне. Напэўна там, што мы ішныя. Гадоў 10 таму ў рэпертуры «Сяброў» была цудоўная песня на верш Ніна Гілевіч за прыліпвіч: «І ўсё ж мы дойдзем, дойдзем мы да Беларусі». Хоцяцца верыць! Калі не мы, дык няхай хоць дзеці.

Сужэнцы МАСАЛКОВЫ,

г. Віцебск.

Не будзем палюхацца пераходу на сусветныя цэны

раздракніць, а то і наогул «заткнуць». Няк у Мінску я сустрэла свайго аднакласніка. Зразумела ж, уздрадвалася (ён з сябрам нейкім быў), стала пра нешта распытваць. І ён у мяне, ледзь не адразу: «Ты што рэды БНФ пополнила?». «З чаго ты, — пытаюся, — узду?». «Ну-у, поўнасцю перашла на беларускый...». Каюся, не стрымала эмоцый, выпаліла: «Елупі!». Сябар яго пытаецца: «А што это — тожэ партія?».

Зноў жа ў вочы сказала, што так, і самая шматлікая. Да таго ж прырастае — не па днях... Чаму так думаю? Маю дзвюх любімых унучак. Большая ходзіць у гімназію. Навучанне там усё па-руску, беларускай мовы тры ўрокі на тыдзень, англійскай — чатыры. Яна, выходзіць, больш неабохдна рэзіцыя для нашых дзяцей, чым родная, яе трэба ведаць лепш? А якія ж яны грамадзяне будучы бэд ведання свайі, якія патрыёты?

Па тэлебачанні цяпер з задавальненнем слухаю, гляджу «Песні маёй краіны!». Як жа хораша яны гуць! Якая асаада слухаць членаў журы (асобныі)! Колькі думак з'яўляецца! Кіштату — быў у нас Год здароўя, ідзе ў нас Год роднай зямлі, а калі ж мы дойдзем да Мовы?

Надзеі на гэта вельмі малыя. Але яны яшчэ ёсць. Бо часам я забіраю з садка сваю малодшую ўнучку. Няк раз, ужо апрапуцішы, кажу ёй: «Ідзі, адгітайся з дзецьмі!». Яна бягом у групу і, чую, крычыць там: «Да пабацання...».

Я тады вельмі здзіўлена, бо садк і нас рускамоўны (у горадзе ішныя няма... Іх і школ), а цяпер ведаю, што адзін раз на тыдзень, у чацвер, у іх дзень беларускай мовы.

Вось і думаю, а што, калі б гэты прыклад узялі ўсе ўстановы? Трэба ж з нечага пачынаць...

Ніна БУРКО,

в. Каплянцы, Бярэзінскі раён.

Лісты з удзячнасцю чытала і рыхтавала да друку Валянціна ДОУНАР.

Гараджане ў вёсцы

МУЖЧЫНСКІ І ЖАНОЧЫ

ПОГЛЯД НА ІСНАСЦЬ ЖЫЦЦЯ

Восенню мінулага года мы купілі дом у вёсцы. Ніхто з нашай сям'і да гэтага ў вёсцы не жыў. Калі не лічыць далёкіх цяпер школьных канікулаў у бабулі...

— Я ведаю, чаму ў цябе добры настрой, — скажаў мне няк муж і з гарчынкай у голасе дадаў: — Таму што едзеш у вёску.

— Так? — здзіўлена я, бо не задумваўся пра гэта. Аднак спрачачна не стала. Можа ён і мае рашыю. Унутры мяне сапраўды падываеца светлае кпалатлівае пацудзі, калі я ведаю, што ў выхадныя мы едзем. З Лобой, маёй ят-роўкай, коткай і малодшымі дзецьмі. Нашы з Лобой мужы і старэйшыя дзеці не падыяжыць гэту радасць. Пакуль. Я спадзяюся, што з цягам часу і яны аддучыць тую асааду, якую дае вясковы дом. Спльненне ў часе, адчуванне прасторы, космасу і адасаблення, адначасова — сустрачы. У вёсцы для мяне адбываецца шмат сустрач, шмат тямнічных дэрананяў. У горадзе — толькі гонка, толькі тэмніжанне. Міма вачэй, слоў, дамоў, людзей...

Курцы — не толькі шкоднае асяроддзе для некурцоў... Вам, людзям з цыгарэткай, упадабляецца наступнае пакаленне. А нашы дзеці, беларускія хлопчыкі-дзяўчыны, пачынаюць курць усё раней. Ужо ў 10-12 гадоў.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Народная медыцына

Сезон мы з Лобой адрылі на пачатку красавіка, за тыдзень да Верніцы, пасля амаль чатырохмесячнага перапынку. Дом перазімаваў добра. Мышы надна не нашкодзілі, расцёршылі толькі пакецік з молатай кавай на атжэрыцы з Лобой, асааду на халадзільніку знайшлі кавалек гаспадарчага мыла...

Пра тры тыдні мы ўгаварылі ўсё ж такі сваіх мужоў прыехаць з намі ў вёску — на смажаныя на вогнішчы курныя крыльцы. Прызначна, нават крыльцы іх не вельмі спакушаць — абодва перад самай паездкай раптоўна адчулі сябе прастуджанымі, аднак мы нагадавалі, што з вясені ў вёсцы засталіся шчышчы «лекі», і гэта выршыла справу.

Мы разлічвалі з дапамогай мужчын пасадзіць вядро бульбы і папрасці іх збіць садоваю лямпу і стол. А паколькі мы прыхалі ўвечары, то пачалі нашы мужчыны, натуральна, з «лекаў», якія, хоць і былі прынятыя, як належыць, нанач і ў больш чым дастатковай колькасці, аднак чамусьці не дапамалі. Гэта высьветлілася даволі пазняей раніцай. Больш за тое, у аднаго на воку наліваўся ічмень, а ў другога мужы ўсё сімптомы запаленага гаймаровага паласцяў. Апошнім я нават прапанавала пачаць льячыца антыбіётыкамі, аднак для гэтага трэба было адмовіцца ад народнага сродуку, які не даў эфекту. Тым не менш хворы рашуна адмовіўся ад антыбіётыкаў, каб мець магчымасць увечары прадоўжыць курс народнай тэрапіі.

Пасля двух кубачкаў кавы і трох выкурных цыгарэт браты, не звяртаючы ўвагі на не самае лепшае самаадчуванне, самаадна заняліся... даставаннем уплунчага ў калодзежне вядра. Потым — вывучаннем матэрыялаў для будаўніцтва лямпы і століка... Да вечара мы з Лобой мелі і першае, і другое, і, па маёй асабістай просьбе, нават арэлі, абудам. Мы былі настолькі задаволеныя, што бульбу пасля абудам пасадзілі самі — два вядры. Увечары нашы мужы паўтарылі

«лячэбную» працэдур, а мы, не дакачаўшыся, пакуль яны закончаць, заснулі нібы дзеці.

На наступны дзень наш з Лобой скенсіс адносна народнага сродуку льячыца гаймарыту і ячменю ўзамніліся. Мы нават запалодзілі, што з непрычыткі свежае паветра дзейнічае на нашых мужоў адмоўна. У аднаго дадаўся кашаль, а ў другога — нейкі нарыў на назе. Дзеля таго, каб яны атрымаць хоць маленькую долю таго задавальнення, якое дае нам гэты дом і месца, мы аддусцілі мужоў на рыбалку.

Яны нічога не заплілі. Затое мы з Лобой за гэты час пазнімалі з аконных рамаў староу фарбу і былі вельмі задаволеныя, бо гэтую работу наву не планавалі.

Добра атрымаўся паездка, — казалі мы адна адной і пералічвалі зробленае за гэтыя два дні, не забываючы на садоваю мазло нашых мужоў.

Браты прагна пілі бязрозавік і не мелі магчымасці падтрымліваць рэзіму. Аднак мы спадзяваліся, што хоць трохі космасу адчулі і яны. Дарчым, запаленае гаймаровае паласцяў вылечылася самым нечаканым чынам. Найлепшым сродакам стала спроба завесці машыну з ўшчэнт разраджаным акумулятарам (два дні гарэла лямпачка з-за адкрытага для прасушкі багажніка, а потым яшчэ пыласос «дапамог»). Зноў, як і ў той лістападаўскі дзень, калі мы з Лобой загразлі ў снезе, нас выратаваў сусед Генадзь Васільевіч са сваім трактарам.

Астатнія хваоры ў нашых мужоў зніклі самі сабой амаль адразу пасля вяртання ў горад.

Кухня

Для прыгатавання ежы мы дагэтуль карыстаемся печу, маленькай старой электрапліткай і вогнішчам. Чалавек, які нам гэты дом прадаваў, сказаў: «Купіце плятфітэры газавы балон, самі падключыце да пліты — і вам надоўга хоціць». Мы ў Мінску ледзь не на другі дзень купілі плятфітэры газавы балон за амаль апошня на той час \$3 тысячы рублёў. Сулакоўвала, што яго надоўга хоціць і што потым можна будзе абмяняць, заплаціўшы толькі за газ каля пяці тысяч. Аднак падключыць мы яго самі не змоглі. Ніколі да гэтага мы не бачылі газавых балонаў, ды і пліта ў нас у кватэры электрычная. Пазвалі суседа, той сказаў, што да балона патрэбны яшчэ і рэдуктар, а для маленькага, як наш, рэдуктар з вялікага балона, які ён мог бы нам даць, не пад'ходзіць. Наступным разам мы купілі і рэдуктар, аднак зноў падключыць не змоглі. Больш за тое, высветлілі, што балон мы купілі не той, да пліты яго быццам бы ўвогуле не падключыць, можна толькі на рыбалку з ім ездзіць і варыць на ім кашу. Ну а які мы купілі рэдуктар — значэння ўжо не мела, бо на рыбалку ў нашай сям'і наўрад ці хто паедзе з плятфітэрым газавым балонам...

Выкінуўшы некалькі разоў грошы на вецер пры пастаянным жаданні іх эканоміць, мы спынілі свае спробы ажыцвіць газавую пліту самастойна і звярнуліся да прафесійных га-

заўшычковай, якія аслугоўваюць нашу вёску. Яны прыхалі на абслудаванне. Для гэтага трэба былі знаходзіцца ў вёсцы ў будны дзень, што само па сабе праблематычна. Вынікам абследавання стала патрабаванне перасунуць жалезны ліст, які быў абабіта сцяна ля пліты, далей ад балона і прадоўжыць яго да падлогі.

Паколькі зімой мы ў вёску не ездзілі, ды і мужчыны з намі ездзіць далёка не заўсёды, а калі ездзіць, то бываюць не зусім здаровыя, толькі ў першыя дні мая нам удалося ўсё гэтыя патрабаванні выканаць. Цяпер засталася абмяняць пусты балон на балон з газам (зноў трэба знайсці для паездкі ў вёску будны дзень), і жыццё наша ў гэтым доме стане зусім іншым.

А пакуль што я авалодала сакрэтамі прыгатавання ежы ў печы. Шляхам спроб і памылка. Бо ні ў адной кулінарнай кніжцы не напісана, які карыстацца вясковай печу, а тыя людзі, якія я распывала, часцей за ўсё цымяна тлумачылі: «Для кожнай печы — свае правілы».

Толькі гаспадыня аграсядзібы «На Зарэчнай вуліцы», што ў Кобрынскім раёне, Аля Палікарпук дала каштоўную параду. Я ведала, што нацыянальная беларуская кухня — «іскрынка» сядзібы Палікарпукі, і таму пазваліла Але спытаць, які правільны прыгатаваць бабку. Ад яе я ўпершыню пачула, што перш чым ставіць страву ў печ, трэба апошняю добра прараліць, вынаць вугалі і нават трохі ішны пачакаць, каб яна астыла.

— А праяраўць тэмпературу наступным чынам, — расказала Аля. — Кладуць у прапануючы печ газету. Калі яна пачарнее, але не загарыцца — то можна ставіць ежу для прыгатавання. А калі газета загарыцца — трэба яшчэ трохі пачакаць. Некаторыя праяраўць рукой: калі вытрымае апоўню колькасць секундаў, значыць тэмпература належная. Але ж чулінасць у кожнага індывідуальна, таму газета — больш надзейны сродак.

Аля прызналася, што ўсё гэта яна чула ад ішных, бо сама ротуць ежу ў звычайнай духавой шафе. Яна ж і расказала мне рэцэпт бабкі, якую я каштавала ў яе на сядзібе і запамінала, напэўна, назаўсёды. Бабка па рэцэпце Алы Палікарпук у мяне таксама удалася. Праўда, вугалі я не выняла, бо не ведала — як і куды. Я адсунула іх у бок і побач паставіла бабку ў чыгунне. Газетай тэмпературу я таксама не праярала, вырашыла даверыцца сваёй інтуіцыі, аднак курс у печ на некалькі секунд сунула.

Раней жа я ставіла чыгун з ежай ля агню, і ў мяне не толькі посуд пакрываўся роўным слоём сажы, але і ежа прыгарала з аднаго боку, а з ішняга боку сырая. Запаленкі прычырваліся попельам, а ў пірагоў, якія я ставіла проста на вугалі, гарэла дно, а верх заставаўся белым. Каб накарміць сям'ю, я мусіла ўвесць час паварочваць посуд, сама пераліцавалася ў сажа, часам ледзь не плакала ад прыкрасці і не магла адзіць ад печы ні на хвіліну. У выніку страшна стамлялася і ніяк не магла ўцяміць, які можна рабіць яшчэ што-небудзь, акрамя прыгатавання ежы, у такім доме. Дамашнія квалітэ ўсе мае стравы, і ўсё з'ядалі, але цяпер я разумее, што заслуга ў тым была не мая, а добрага апетыту, які нязменна выклікае тут свежае паветра.

Усё ж такі тры стравы, прыгатавання ў печы, у мяне і сапраўды атрымліваюцца смачныя. Рэцэпт адной з іх я дакладна не ведаю. Проста памятаю з дзяцінства смак бабульчых бліноў з тварогам. Я не ведаю, які бабуля рабіла цеста і начынку, чым яна ўсё гэта запілава. Але дакладна памятаю, што бліны яна заварочвала ў трубачку і нарэзала цыліндрыкамі, потым ставіла (а не клала) гэтыя цыліндрыкі на патэліно, залівала нечым падобным на сметану і запякала. Кожны раз я раблю гэтыя бліны па-рознаму, у залежнасці ад таго, што ў мяне пад рукой ёсць, але заўсёды бліны бываюць цудоўнымі, і кожны раз мне здаецца, што яны падобныя на тыя, з дзяцінства. Другая страва — бабка па рэцэпце Алы Палікарпук. А трэцяя таксама з дзяцінства — бульба, смажаная ў малаці. Мару яшчэ зрабіць салодкі пірог са шчаўя, які гатавала другая мая бабуля. Можа, паспрабую наступным разам, шчаўя ярадз павінна падраціць...

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА. Фота аўтара.

Незалежная экспертыза Леаніда ЗАІКІ

І толькі пры набліжэнні грому мажарэканамічных непрыемнасцяў у выглядзе крызісу большасць прадстаўнікоў малага і сярэдняга бізнесу пачалі хрысціцца і нешта рабіць, раіцца са спецыялістамі. А так з саюзамі прадпрыемнікаў яны сувязь не падтрымліваюць, разумныя газеты не выпісваюць, ігнаруюць розныя спецыялізаваныя тэрніні і курсы, дзе даходзіла выкладаюць мажарэканамічна, часта гукаць карысныя парадкі і сваёсавае інфармацыя. Дзіўна, але факт: многія прадпрыемльнікі скардзяцца на даволі высокую канкурэнцыю ў краіне. Цікава, што яны скажуць, калі ў Беларусі пачнецца абвешчана шырока ўнутраная і знешняя эканамічная лібералізацыя. — А ці патрэба звычайнаму чалавеку гэта лібералізацыя, якая паступова прывядзе нас да сусветных цэнаў? — А куды дзецца? Можна часова ствараць асобны цэнавы ўмовы на ўнутраным рынку, падтрымліваць перакрыжаванае субсідзіраванне, уводзіць пазыўна абмежаванні на таварных рынках, але глабальнацыя паступова праінікава ўсе сферы нашага жыцця, у тым ліку і эканаміку. Таму рана ці позна мы будзем вымушаны прымырчыцца з сусветнымі цэнамі на тавары і паслугі. Пераход на іх — непазбежны і аб'ектыўны працэс. Не трэба забываць, што высокія тэмпы росту Беларусі ў 2003-2008 гадах былі ў значнай ступені забяспечаны ў выніку дабраўторнай знешняй кан'юнктуры, значнай роўніцы ў цэнах энэргарэсурсаў у Расіі і свеце. Тады ў цэлым эканаміка планетны, у прыватнасці, краін будзе вінаваты і айчыны бізнэс. Ужо вельмі свярбіць у значнай часткі нашых прадпрыемнікаў стаць нацыянальнай буржуазіяй на рынках вясковых умовах, а праз прыхатызацыю і манетызацыю наменклатурных сувязяў.

Гутарыў Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Не будзем палюхацца пераходу на сусветныя цэны

Наш карэспандэнт абмяркоўвае з вядомым беларускім эканамістам, кіраўніком аналітычнага цэнтэра «Стратэгія» Л.Ф. ЗАІКАМ перспектывы паступовага пераходу на сусветныя цэны

— Леанід Фёдаравіч, які хутка можа здарыцца, што лічы на цэнніках у нашых крамах не будучы істотна адрознівацца, скажам, ад еўрапейскіх?

— На мой погляд, значна хутчэй, чым думаюць многія з нас. Многае будзе залежаць ад глыбіні і кірункаў развіцця глабальнага крызісу. Але незалежна ад тэрмінаў яго завяршэння і наступстваў варта заўсёды памятаць, што мы — адкрытая эканаміка і з часам незалежна ад таго, хочам ці не хочам, будзем вымушаны жыць па сусветных цэнах. І моцна палюхацца не трэба — не такая ўжо гэта сумная і безнадзейная перспектыва. Азірніцеся — і вы ўбачыце, што на нашым рынку ўжо прадаецца німала тавараў па сусветных цэнах, а асобныя нават і па вышэйшых. Напрыклад, квадратны метр жытля ў Мінску даражэйшы, чым у некаторых еўрапейскіх сталіцах.

На мой погляд, ёсць і свае перавагі ў пераходзе на сусветныя цэны. Зараз яны падаюць амаль на ўсё. Адбываецца гэта з-за таго, што цэны аказаліся нібы скажоня: на некаторыя тавары яны былі штучна звышвышныя, напрыклад, на нафту, а на некаторыя, наадварот, неапраўдана зніжаныя. Зараз на рынку ў пэўным сэнсе ідзе выраўноўванне цэнавых пазіцый. Таму некаторыя тавары, якія мы яшчэ летась паспяхова прадавалі на сусветным рынку, патанелі на 30%.

У сваю чаргу для нас імпартныя тавары на тым жа сусветным рынку патанелі на 17%.

— На жаль, напачатку гэта арыфметыка не пакажуе рыска. Як уволуе складваецца формула ц

